

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Rae vald

MÄRGI AUTOR: Külavanema rinnamärgi autor on teadmata. Külavanema ametiraha autor on endine Rae küla külavanem ja Rae Valla Alevike ja Külavanemate Seltsi esimene juhatuse esimees Ado Sepa.

MATERJAL: rinnamärk on messingist, ametiraha melhiorist

MÕÕDUD: külavanema rinnamärk 19 x 30 mm, külavanema ametiraha 90 x 92 mm + kett

VALMISTAMISE AASTA: rinnamärk 2003, ametiraha 2008

MÄRGI TEKKELOGU: Külavanema rinnamärk on vallavapi kujutisega emailitud messingist märk, millel kiri KÜLAVANEM.

Külavanema ametirahal on kujutatud Rae Valla Alevike ja Külavanemate Seltsi logo, millel kujutatud rukkilille õiel on just nii palju teravikke, kui logo loomise ajal oli Rae vallas külasid ja alevikke.

STATUUT: Statuudi järgselt jääb külavanema rinnamärk peale külavanema ametist lahkumist külavanemale, aga ametiraha antakse uuele külavanemale edasi. Rinnamärgi ja ametiraha kandmise kohta nõudeid või kitsendusi ei ole. Sagedamini kantakse rinnamärki ja ametiraha erilisematel pidulikumatel sündmustel.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 13 838

Kõigi Rae valla külade külavanematel on sarnane ametiraha, erinevuseks vaid küla nimi.

KÜLAVANEMAD: Veiko Parts, Ardi Mitt, Kalle Suurekivi, Urmas Taal, Marju Lutt, Haimur Puks, Margus Vain, Elena Lomp, Katrin Laurberg, Tea Sõlg, Arvo Lill, Leppo Lindmäe, Herve Pani, Margus Laula, Janek Ljakin, Toomas Hiio, Sirli Tiik, Aet Vilgats, Jaanus Tõnisson, Taivo Laherand, Olev Raid, Marek Lepp, Peeter Böckler, Kaia Pilvik, Aldo Laid, Ramses Alliksoo, Peeter Lorents, Aleksander Torjus, Karin Vainomäe, Ljudmilla Komarova, Sirly Poolma

Margus Vain
Patika külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Jõelähtme vald

MÄRGI AUTOR: Roman Tavast OÜ

MATERJAL: Hõbe

MÕÕDUD: Keti otsas medal, millel valla logo, ja ringikujuliselt külavanem.

VALMISTAMISE AASTA: 2006

MÄRGI TEKKELOO: Vallal ühtne külavanema kett aastast 2007, tekkis külaliikumise algusega.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 6167

KÜLAVANEMAD: Alari Eskor, Aivar Haav, Art Kuum, Kati Remmel, Kaupo Luur, Taimi Saarma, Marina Sonn, Priit Kase, Veljo Haavel, Ero Sõmer, Kadi Truuleht, Kaidy Kütt, Mart Nuut, Andrus Sepp, Priit Parktal, Mart Käit, Sirje Põllu, Jüri Palts, Jaak Nairismägi, Meeli Meri, Jaanus Hiis, Merike Metstak, Jüri Jalakas, Tiia Välk, Piret Pintman-Hellaste, Külli Ilings, Arno Kannike, Andres Viirpalu, Raivo Kuuskemäe, Andrus Umboja, Raimo Kägu

Merike Metstak
Saviranna külavanem

Tiia Välk
Vandjala külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Kose vald

MÄRGI AUTOR: Piret Smagar

MATERJAL: 925´hõbe, kuumemailitud, oksüdeeritud

MÕÖDUD: ümmargune, diameetriga 30 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2007

STATUUT: Kose valla küla- ja alevikuvanema statuudi võtab vastu ja kinnitab muudatused Kose Vallavolikogu.

Väljavõte Kose Vallavolikogu määrusest nr 9 25. jaanuar 2001:

Küla- või alevikuvanemal võib olla märk, mille esiküljel tekst "Külavanem" või "Alevikuvanem".

Kose valla sümbolikat kasutatakse: Vallavolikogu, vallavalitsuse, vallakantselei pitsatitel ja dokumendi blankettidel ning autasudel, vallavanema ametirahal, meenetel, teeneteplaatidel, aukodaniku ja külavanema märgil. Kose valla pidulikel üritustel.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 5725

KÜLAVANEMAD: Hannes Kukke, Jüri Järvik, Reino Reiljan, Kirsi Nurges, Rein Valdmaa, Janek Anniste, Kristel Kadapik, Karel Kiipus, Jaanus Saadve, Lembi Roosa

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Kõue vald

MÄRGI AUTOR: Andres Õis

MATERJAL: metall

MÕÖDUD: 50 x 50 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2006

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1589

KÜLAVANEMAD: Juhan Soomets, Argo Klaan, Tiiu Lõoke, Rita Piho-Viinamärgi, Mati Männisalu, Olev Kull, Aino Kärner, Arno Ilves, Andrus Padar, Sulev Piirsalu, Harri Kliimson, Lauri Ligi, Anne Kull, Rene Reiljan

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Kuusalu vald

MÄRK AASTANI 2005

MÄRK AASTAST 2006

MATERJAL: hõbe

MÕÕDUD: ümmargune, läbimõõduga 27 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2006

TEKKELUGU: Kuni aastani 2006 oli Kuusalu vallal külavanemate märk, mille kujundust muudeti aastal 2006, kui Kuusalu ja Loksa vald ühinesid ning ühendvald sai uue atribuutika (lipp, logo jne). Kõigil külavanematel üks sarnane märk.

STATUUT: Märkile statuuti ei ole, kuid märgi kingib vald ametlikult valitud ja kinnitatud külavanemale isiklikult, mis jääb talle alatiseks.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 6670

KÜLAVANEMAD: Mart Almers, Andres Nurja, Vello Süda, Andres Turgan, Taigo Talivere, Karli Lambot, Jaanus Hein, Henn Pärn, Teet Kallaste, Svetlana Pajupuu, Meelis Kuuse, Katrin Pahk, Mait Kröönström, Kalle Aasrand, Kalev Kulpson, Iie Liivandi, Andres Kirsila, Peeter Kivimäe, Jaanika Kiik, Are Ruus, Madis Mühlbach, Ain Sammal, Aivar Oras, Margus Põlluvee, Valdek Slet, Heino Lõuke, Tiit Mäe, Annika Kuzmina, Heino Seinoja, Toivo Lepik, Inna Malm, Madis Praks, Tiina Perminov, Ants Palgi, Meelis Palk, Jaak Uus, Erika Eluri, Tiiu Lepnurm, Aivo Janter, Leili Valk, Aare Peensalu, Triin Põllmaa, Ivar Adler, Maila Velström

Madis Praks
Soorinna ja Vihasoo külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Raasiku vald

MÄRGI AUTOR: Piret Smagar

MATERJAL: 925`hõbe, oksüdeeritud, kuumemailitud

MÕÕDUD: ümmargune, läbimõõt 40 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2007 (valmistaja Roman Tavast OÜ)

STATUUT: Väljavõte Raasiku valla külavanema statuudist Raasiku Vallavolikogu määrus nr 3 09. veebruar 2010.a

IV Külavanema õigused

5 Külavanema ametimärk

(1) Külavanemale antakse valla poolt tunnistus ja külavanema ametimärk.

1. Ametimärk antakse välja vallavalitsuse korraldusega ning vallavalitsus väljastab külavanemale tema õigusi tõendava tunnistuse.
2. Külavanem või tema asendaja kannab ametimärki ametikohuste täitmisel.
3. Külavanem võib ametimärki kanda ainult oma volituste kehtivuse ajal.
4. Tähtaegse volituste lõppemise korral külavanem ametimärki ei tagasta.
5. Käesoleva määruse § 8 lg 1 ja 2 ning lg 4 punktides 2 ja 3 sätestatud juhtudel on külavanem kohustatud ametimärgi ja tunnistuse Raasiku vallavalitsusele tagastama.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 4709

KÜLAVANEMAD: Kristiina Maripuu, Kalev Villem, Talvi Aruaas, Eve-Liis Remmelgas, Veiko Volar, Tõnu Suurkuusk, Guido Trees, Heiko Vainsalu, Anu Vaarmets

Heiko Vainsalu
Kurgla külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Saku vald, Metsanurme küla

MÄRGI AUTOR: Lembit Leisalu

MATERJAL: puit

MÕÕDUD: puuketastest „kett“, kogupikkus umbes 110 cm

VALMISTAMISE AASTA: 2007

MÄRGI TEKKELOO: MTÜ Metsanurme 10. juubeli ettevalmistuste käigus küsiti metsanurmekatelt, kas külavanemal on ka ametiraha. Sellest sündiski idee ametiraha teha. Tellimus esitati naaberkülalt Üksnurmest pärit puidutöö meistrile, kelle kavandi järgi ametiraha ka valmis. Suurimal kettal on põletatud tekst METSANURME KÜLAVANEM, kett koosneb kokku 5 erinevast puidust: kadakas, kask, kreek, lepp, pihlakas. Seljale jääb teine suurem ketas, millel keskel tume ring. Selle kohta ütles meister, et „see on külavanema silm selja taga“. MTÜ 10. sünnipäeval augustis 2007 andsid juhatuse liikmed ametiraha külavanemale üle.

STATUUT: Eraldi statuuti ei ole. Külavanem kannab küla või külade pidulikel sündmustel. Ametiraha antakse edasi. Kui valitakse järgmine külavanem, põletatakse praeguse külavanema nimi ja „valitsemisaastad“ tekstiga ketta tagaküljele.

KÜLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 495

KÜLAVANEM: Enn-Toivo Annuk

Enn-Toivo Annuk
Metsanurme külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Harjumaa, Viimsi vald

MÄRGI AUTOR: Ene Valter

MATERJAL: Metall, emailitud

MÕÖDUD: 18 x 18 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2004

MÄRGI TEKKELOO: Oli vajadus ja siis telliti.

STATUUT: Statuut on Valla põhimääruses, kuidas kanda. Ainult valla pidulikel, tseremoniaalsetel üritustel. Juhul kui alla kahe aasta ollakse külavanem, siis märk kuulub Viimsi Vallavalitsusele tagastamisele.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 17 671

KÜLAVANEMAD: Priit Robas, Toivo Urva, Raivo Kaare, Hans Hembo, Andrus Pihel, Jüri Kruusvee, Jüri Martin, Raimo Tann, Annika Vaikla, Valter Puuström, Madis Kaasik, Enno Selirand

Toivo Urva
Metsakasti külavanem

Annika Vaikla
Pärnamäe külavanem

Priit Robas
Randvere külavanem

Madis Kaasik
Randvere endine külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Ida-Virumaa, Avinurme vald

MÄRGI AUTOR: Ausestar OÜ

MATERJAL: metall

MÕÕDUD: aumärk diameetriga 50 mm ja lüliline kett pikkusega 400 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2011 (valla 20. aastapäevaks)

MÄRGI TEKKELOGU: Kohtla valla külavanematel on märk juba 90-ndate lõpust ja nad kannavad neid kokkutulekutel. See meeldis meile ja 2011 aasta alguses toimus meil küla arengukava koolitus, mille üks osa oli koolituse lõpetamine pidulikult koos aumärgi kätteandmisega. Toetasid KOP ja Avinurme vald. On alustatud traditsiooni loomist: pildistada Eesti Vabariigi aastapäeva pidulikul tähistamisel külavanemaid koos vallavanema ja volikogu esimehega.

STATUUT:

§ 11 Külavanema ametimärk

(1) Volikogu poolt kinnitatud külavanemale antakse ametimärk koos tema õigusi tõendava tunnistusega.

(2) Ametikohuste täitmisel kannab külavanem ametimärki.

(3) Külavanem võib ametimärki kanda ainult oma volituste kehtivuse ajal.

(4) Volituste lõppemise korral külavanem annab ametimärgi edasi uuele valitud külavanemale.

Oluline on see just nimelt aumärgina- tunnistuseks inimesele, keda külaelanikud usaldavad. Lisaks on külavanema tunnistus, mida saab vajadusel ette näidata ja tõendada oma õigusi.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1409

KÜLAVANEMAD: Krista Pedak, Maili Vaher, Aleksander Varul, Terje Ilves, Merje Roosvalt, Tiina Teppan, Kaja Leeben, Aigi Tammik, Aire Jago, Indrek Rummel

Avinurme valla külavanemad

Külavanemate ametimärgid 2013

Ida-Virumaa, Kohtla vald

MATERJAL: Pronks. Peal valla vapp ja kirjutatud Kohtla vald. Tagaküljele on graveeritud k ü l a v a n e m. Medalit kantakse riputatult kaelas sinimustvalge lindiga.

MÕÕDUD: ümmargune, diameetriga 50 mm

VALMISTAMISE AASTA: 1997

MÄRGI TEKKELOO: Valla viiendaks aastapäevaks (1997) anti esimestele külavanematele (Amula, Kaasikaia-Kaasikvälja, Kukruse, Kabelimetsa, Täkumetsa, Peeri ja Kohtla külavanematele), millega kaasnes ametivande andmine järgneva tekstiga:

*„Mina, Valaste külavanem **AUS MEES**, astudes rahva tahtel külavanema ametisse, töotan pühalikult vankumata täita Kohtla valla põhimäärust ning kõiki valla poolt vastu võetud õigusakte, õiglaselt ja erapooletult teostada minule antud võimu ja ustavalt täita oma kohuseid kõigi oma võimetega ja parima arusaamisega Kohtla valla elanike ja külarahva kasuks.“*

Iga külavanem saab raamitud vande endale ja saab panna silmade kõrgusele, meeles pidamiseks.

STATUUT: Medal jääb külavanemale ja kantakse külaga seotud üritustel, ettevõtmistes. Külavanema enda äranägemisel. Konkreetselt pole seda määratletud. Iga uus külavanem saab endale oma medali.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1631

KÜLAVANEMAD: Kristjan Kont, Tiina Volt, Kadi Linnasmäe, Riina Suuban, Terje Malman, Helgi Kopliorg, Kaja Niinlaup, Meelis Tärno

Kaja Niinlaup
Saka külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Jõgevamaa, Tabivere vald, Juula küla

MÄRGI AUTOR: Virgylia Soosaar

MATERJAL: puit

MÕÕDUD: umbes 300 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2012

MÄRGI TEKKELOGU: Meil on kaelakee puidust seibidega, igal seibil kujutatud pildike või märksõna, mis iseloomustab meie küla. Igal seibil on osake meist, meie tegemistest ja meiega seonduvast: ühel on meie logo, teisel tunnuslause (Jõgevamaa jõhvikas), kolmandal meie külamaja, neljandal sportlik ja rõõmsameelne Juula küla vaim (niisugused me olemegi). Siis on lastepilt, kuna külas elab paras ports lapsi ja nendega me ka aktiivselt tegeleme, raamat sümboliseerib õppimist ja uute teadmiste janu. Külaga koos osaleme koolitustel ja viime läbi mitmeid õpitubasid ning lõppude lõpuks oleme me töökad ja tublid, tegeleme kogukonnateenuste pakkumisega, sellest kirve kuju.

STATUUT: Kanname seda kui võtame vastu külalisi või käime oma küla esindamas. Keed kannab inimene, kes küla esindab, tavaliselt on see külavanem, vajadusel tema asendaja. Eraldi statuuti välja töötatud ei ole.

KÜLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 70

KÜLAVANEM: Eneli Kaasik

Eneli Kaasik
Juula külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Järvamaa, Ambla vald, Käravete küla

MÄRGI AUTOR: Aktiivsed külaelanikud (ühistöö)

MATERJAL: puit ja metallkett

MÕÕDUD: ümmargune, läbimõõt umbes 10 cm

VALMISTAMISE AASTA: 1998

MÄRGI TEKKELOO: Esimene nn ametlik külavanem valiti 1997. aasta sügisel ning otsustati ametisse vannutada küla jaanitulel. Järgmisel aastal arvati, et külavanemal võiks olla ka mingi ametimärk.

STATUUT: Märk on nimeline. Kantakse külaüritustel ja külavanemate kogunemistel.

• **KÜLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013:** 271

KÜLAVANEM: Riho Sepp

Külavanemate ametimärgid 2013

Järvamaa, Paide vald

MÄRGI AUTOR: Viktor Kuik

MATERJAL: hõbe

MÕÕDUD: 30x35 mm

VALMISTAMISE AASTA: 1993-1994

MÄRGI TEKKELOO: Tahtsime väärtustada külavanemat. Valdade tekkimise alguses oli külavanem väga tubli abiline oluliste küsimuste edastamisel, samuti elanike soovide edastamisel valda. Teadsime ka seda, et enne 1940. aastat oli olemas külavanema ametimärk.

STATUUT: Külavanema märk on hõbedast vapimärk, mida ümbritseb kummaltki poolt tammepärg ja mis on ühendatud külanime kandva lindiga. Külavanema märki kannab külavanem ametisoleku ajal ja ametist lahkumisel tagastab selle vallavalitsusele (valla põhimäärus).

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1761

KÜLAVANEMAD: Karin Seema, Vladimir Kazakov, Kalev Palang, Koida Mölder, Anneli Tumanski, Tõnu Ulla, Allan Kreitsman, Annely Klausen, Maili Orgma, Evi Kivisikk, Marika Kreitsman, Ulvi Meikup, Are Riistan, Pärja Punapart, Krista Passimägi, Tormi Nugis, Anu Käärrik, Andrus Bombul, Meelis Aasa, Ebe Stein, Mihkel Puntso, Taimo Arume, Jaan Madis

Külavanemate ametimärgid 2013

Järvamaa, Türi vald

MÄRGI AUTOR: Ülle Kuldkepp

MATERJAL: Nahk

MÕÖDUD: 8 x 3,5 cm

VALMISTAMISE AASTA: 2001

MÄRGI TEKKELOO: Sel ajal käis Oisu vallas suhteliselt regulaarselt (kord kuus) koos nn külavanemate kogu, eestvedajaks oli Kärevere külavanem Valdu Välimäe. Kuna oli kuulda, et mitmel pool olid külavanemate ametimärgid kasutusel, otsustati teha ametimärk ka Oisu valla külavanematele. Oisu vald liitus Türi vallaga 2005. aastal.

STATUUT: Oisu vallas töötati välja oma külavanemate statuut ning ametimärgi osa oli sinna sisse kirjutatud. Täpsemalt ei mäleta, mis ja kui palju selle märgi kohta kirjas oli, aga teada on, et statuudi järgi anti ametimärk külas edasi järgmisele külavanemale.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 10 143

KÜLAVANEMAD: Valdu Välimäe, Merle Karring, Koit Teder, Silvi Varilepp, Aivar Rullinkoff, Piret Lai, Sille Varul

Koit Teder
Mäeküla külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Läänemaa, Lihula vald, Matsalu küla

MÄRGI AUTOR: Meie küla oma kunstnik-disainer Martin Pedanik.

MATERJAL: keraamiline

MÕÖDUD: 11 cm läbimõõduga keraamiline ketas

VALMISTAMISE AASTA: 2003

MÄRGI TEKKELOO: Märk on unikaalne, tehtud ainult ühes eksemplaris. Matsalu Naisseltsi idee, kavand ja teostus. Külal on ka oma märk ja embleem, mida võivad talunikud oma toodangul kasutada.

KÜLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 54

KÜLAVANEM: Tõnu Ots (külavanem aastast 2003)

Tõnu Ots
Matsalu külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Läänemaa, Martna vald

MÄRGI AUTOR: Tegemist on ühiselt kavandatud märgiga, mis on valla vapi kujuline ja all servas on eraldi plaadike tekstiga „KÜLAVANEM“.

MÕÖDUD: 30 x20 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2005

MÄRGI TEKKELOO: Aastatel 2003–2005 hakkasid külad vallavanema õhutusel koostama oma arengukavasid. Nende tegemiste käigus peeti oluliseks valitud külavanemaid kaasata valla tegemistesse ja ühtlasi ka välja anda ametimärk.

STATUUT: Külavanema ametisse kinnitamisega käib kaasas külavanema ametimärk. Ametimärk antakse külavanemale üle ametisse kinnitamisele ajaliselt kõige lähemal toimival ülevallalisel pidulikul üritusel. Külavanema märki võib kanda üksnes isik, kellele külavanema märk on antud ja ainult oma volituste kehtivuse ajal. Külavanema ametist lahkumise korral märki vallavalitsusele ei tagastata.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 881

KÜLAVANEMAD: Ilona Kruuse, Vello Pukk, Ene Pallas, Varje Sander, Olev Tiigimaa

Külavanemate ametimärgid 2013

Raplamaa, Kehtna vald

MÄRGI AUTOR: Tõnu Pärna, valmistaja Reklaamkingiekspert

MATERJAL: oksüdeeritud melhior

MÕÖDUD: 35 x 35 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2003

MÄRGI TEKKELOO: Kehtna vallas on aktiivsemates küldes seltselu ikka olnud. Meil on isegi pärandatud külavanema tiitel. Sädeinimeste kokkutulekul (2001) selgus tõde, et mõiste külavanem on väga erinev. Kes peab ennast kunagi määratud külavanemaks, kuid küla ei tea seda. Keda sõimatakse külavanemaks. Koos otsustatigi, et külad valivad ise külavanemad ja annavad ka vallale teada. Märgid antakse üle Kehtna valla poolt külaüritustel: jaanipäevad, külapäevad, jms. Koos arutades leiti, et märgil võiks olla Kehtna valla vapi lind ja seitse tähekest, mis tähistavad endisi liitunud valdu. Kehtna mail väga levinud vares on nii kodu-, põllu- kui ka tarkuselind. Pügalristide arv tähistab seitset valda, mille maalõigetest koosneb tänane Kehtna vald. Tervikuna kuuluvad siia endised Kehtna, Inglise ja Lelle vald, maalõikeid on Rapla, Juuru, Väandra ja Järvakandi vallast. Õnnetoov hobuseraud on koostöö ja kaitse kogukonnale.

STATUUT: Märk on tunnustus ja see jääb kandajale mälestuseks. Statuuti ei ole. Kõik külad valivad ka külavanema oma statuudi järgi. On külasid, kus on juba 3 korda valitud külavanem.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 4613

KÜLAVANEMAD: Reimo Aas, Andres Pärn, Peeter Kask, Tõnis Blank, Kaido Laurimaa, Aare Hindremäe, Hillar Olesk, Jaak Jõeveer, Katrin Velleste, Rein Jõhvikas, Heiki Tali, Katrin Bortnik, Kadi Lee, Kaidi Aasa, Aarne Ojasalu, Mati Kutser, Raul Piirioja, Helen Link

Andres Pärn
Inglise külavanem

Aare Hindremäe
Lau külavanem

Katrin Bortnik
Pae külavanem

Kadi Lee
Saidapere külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Raplamaa, Märjamaa vald

MÄRGI AUTOR: Kertu Elfenbein

MATERJAL: metall

MÕÖDUD: 25 x 18 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2004

MÄRGI TEKKELOO: Kui 2003. aastal asutati Märjamaa valla külavanemate kogu, algatasime ka külavanema märgi idee. Kuna 2002. aastal ühinesid kolm omavalitsust, Märjamaa ja Loodna vald ning Märjamaa alev, ja tekkis Eesti suurim vald, elavnes kohe ka ülevallaline külaliikumine. Külavanemate kogu algatusel loodi külavanema statuut, ametitunnistus ja märk. Lisaks veel külavanemate kogu logo. Pidasime oluliseks, et ühinenud suurvallas ei jääks külainimesed tahaplaanile, et meie hääl kostaks ja oleksime koostööpartneriks vallavalitsusele.

STATUUT: Statuuti otseselt pole. Külavanema märk, ametitunnistus ja külavanema mapp antakse külavanemale kätte Märjamaa valla külaliikumise tänapäeval, mis toimub igal aastal märtsikuus. Külavanema märk jääb külavanemale alles ka peale ametist lahkumist.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 6959

KÜLAVANEMAD: Urmas Kristal, Agu Raadik, Sirje Laht, Aile Pajula, Inga Artel, Marten Randma, Rein Kärner, Agu Raadik, Kalle Teekivi, Üllar Aruksaar, Mati Terestal, Allan Jalakas, Leo Jõulu, Meida Oidram, Avo Vassar, Mait Sutri, Lea Rau, Tiit Linnamägi, Eli Nevski, Ethel Espenberg, Peeter Paunmaa, Härmo Väljaste, Heino Resik, Elle Vesinurm, Maido Miidla, Tõnu Aviste, Maire Põhjala, Vello Vaarma, Mikk Vaarmann, Jaan Viljas

Urmas Kristal
Jaaniveski külavanem

Peeter Paunmaa
Märjamaa valla külavanemate
kogu esimees

Külavanemate ametimärgid 2013

Raplamaa, Rapla vald

MÄRGI AUTOR: Harri Riim

MATERJAL: raud

MÕÕDUD: 12 cm kõrgus ja 9 cm laius + kett

VALMISTAMISE AASTA: 2010

MÄRGI TEKKELOO: Valtu küla tegi oma külavanema märgi aastal 2007 (autor küla sepp Harri Riim). Kui Rapla vallas külaliikumine aktiveerus, korraldasime vallas seltsinguga Rapla Valla Külade Kogu KOP projekti raames ühtse külavanema märgi konkursi. Konkursile laekus kaks tööd. Parimaks osutus sama sepa- Valtu küla Harri Riimi – märk, mis on nüüd 13 külavanema kaelas.

Kui esimesed 8 märki toodeti valla külavanematele seltsingu projekti raames, siis nüüdsest on märk valla eelarveline tegevus.

STATUUT: Eraldi statuuti ei ole, kuid oleme plaaninud olemasolevat külavanema statuuti täiendada külavanema märgi osas. Külavanema märk käib ametiga kaasas ning külavanemad kannavad seda olulistel üritustel – vastuvõttudel (nt vallavanema vastuvõtul), külaliste vastuvõtmisel jne.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 9579

KÜLAVANEMAD: Tiit Tammsaar, Ulvi Blande, Siim Maiste, Ain Kalamäe, Maarika Nurmsoo, Siim Pärn, Heiti Vahtra, Armar Paidla, Aivi Meister, Marve Reede, Rein Kokker, Sandra Mägi, Andres Tozen

Maarika Nurmsoo
Kuusiku külavanem

Aivi Meister
Nõmme külavanem

Siim Maiste
Oela külavanem

Tiit Tammsaar
Raka külavanem

Sandra Mägi
Rõa külavanem

Marve Reede
Sikeldi külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Raplamaa, Vigala vald

MÄRGI AUTOR: Gunnar Vares

MATERJAL: nelinurkne ornamendiga kaunistatud sepis, nahkrihm

MÕÖDUD: 55 x 60 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2008

MÄRGI TEKKELOO: Külad asusid aktiivemalt otsima inimesi, kes oleks nõus võtma vastutust ja ajama asja kogu küla nimel ning neid külavanemateks valima. Sündis idee luua Vigala valla külavanema ametimärk - kaelaraha. See on külavanema võimu sümboliks ja pidulikel puhkudel kaelas rippudes rõhutab oma raskusega kaelale vajutades kohustusi ning vastutust, mille külavanem on oma küla ees võtnud. Parima idee külavanema ametiraha kujundamiseks esitas Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli sepatöö õpetaja, Eesti Seppade Ühingu esimees Gunnar Vares. Külavanema ametirahaks sai medaljon, mis ripub kaelas nahkse nööri ja mille peal on valla ning küla nimi ja Vigala valla vapp. Gunnar Varesega sai loodud käed ka ametirahade valmistamiseks.

STATUUT: Väljavõte Vigala Vallavolikogu määrusest:

- 4.1 Vigala valla külavanema tunnusmärgiks on nelinurkne ornamendiga kaunistatud sepietatud ametiraha, mida kantakse ketiga kaelas ja tunnistus.
- 4.2 Ametiraha peale on kantud valla nimi, küla nimi ja ametinimi „külavanem”. Ametiraha keskel asetseb valla vapp.
- 4.3 Ametiraha antakse külavanemale volikogu poolt kinnitatud ametiajaks.
- 4.4 Ametiaja lõppedes tagastab külavanem ametiraha vallavalitsusse.
- 4.5 Ametiraha antakse üle koos külavanema ametit tõendava tunnistusega külavanema kinnitamisele järgneval vallavolikogu istungil. Ametiaja lõppemise korral tunnistust tagastama ei pea.
- 4.6 Nii ametiraha, kui tunnistus tuleb tagastada juhul, kui külavanem kutsutakse tagasi ametisse mitesobimise tõttu.
- 4.7 Juhul, kui külavanem valitakse mitme küla peale saab ta ametiraha, mille peale on kantud tema elukohaks oleva küla nimi. Teiste külade nimed kantakse tunnistusele.
- 4.8 Külavanema ametiraha võib kanda üksnes külavanemaks kinnitatud isik. Ametiraha kandmist edasi volitada ei ole lubatud.
- 4.9 Ametiraha kantakse koos piduliku rõivastusega.
- 4.10 Ametiraha kantakse pidulikel üritustel ja vastuvõttudel valda või küla esindades.
- 4.11 Ametiraha kandmine ebakaines olekus on keelatud.”

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1394

KÜLAVANEMAD: Arne Maiste, Jaan Kuusik, Jaan Viska, Kalmer Jeaser, Krista Pesti, Malle Kivi, Marge Plamus, Mari Kuusik, Silja Käär, Viivi Sõber

Külavanemate ametimärgid 2013

Raplamaa, Kohila vald

MÄRGI AUTOR: kollektiivne looming, valmistaja OÜ Vihur

MATERJAL: pronks

MÕÖDUD: läbimõõt 50 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2005

MÄRGI TEKKELOO: Idee algatas toleaeagne vallavanem Andrus Saare.

STATUUT: ametlikku statuuti ei ole, on olemas külavanema tunnistus.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 6951

KÜLAVANEMAD: Alar Haabma, Esne Ernits, Eero Kähar, Kalle Aro, Enn Atso, Avo Treksler, Madera Martinson, Arne Siimon, Maila Hindrimäe, Allan Ringo.

Alar Haabma
Sutlema külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Lääne-Virumaa, Rakke vald

MÄRGI TEKKELOGU: Märgi mõte tuli vallavalitsuselt. Kuidas ja kes märgi muretses, ei mäletata. Küll on teada, et see sümboliseerib vallavanema käepigistust külavanemale, sest märkamist ja tunnustamist peetakse Rakke vallas oluliseks.

STATUUT: Märk antakse edasi järgmisele külavanemale.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1744

KÜLAVANEM: Ivar Veelmaa

Ivar Veelmaa
Koluvere, Kõpsta, Lahu, Piibe, Nõmmküla külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Saaremaa, Muhu vald

MÄRGI AUTOR: Anu Kabur, Muhu põhikooli õpetaja

MATERJAL: metall

MÕÖDUD: ümmargune, diameetriga 40 mm

VALMISTAMISE AASTA: 1997

MÄRGI TEKKELOO: Märk valmistati, et tunnustada Muhu valla külavanemaid. Ametimärgil on Muhu sümbolika kõrval kiviaed ja värav. „Külavanem on sidepidaja külarahva ja valla vahel. Tal on õigus koputada igale väravale,“ selgitas märgil kujutatut toonane vallavanem Heino Palu.

STATUUT: Märki saab kanda rinnas ja antakse edasi järgmisele külavanemale.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1908

KÜLAVANEMAD: Heljo Nikkel, Urmas Vatter, Jüri Schmuul, Valli Tarvis, Malle Mätas, Rein Ling, Tiiu Saartok, Rein Saksakulm, Tarvi Valdmets, Veikko Veskimeister, Endel Jõgi, Egne Randmets, Hants Kipper, Velli Saabas, Indrek Võeras, Vassel Müürisepp, Esta Viiron, Ivo Maripuu, Marve Järv, Marko Reinväli, Hele Lehari, Tõnu Väärtnõu, Toomas Rohtlaan, Jaan Vaga, Eha Säde, Jaan Targem, Märt Lehto, Hillar Peegel, Janne Kommel, Eve Suurkivi, Ülo Laanoja, Leino Rihkrand

Malle Mätas
Külasema külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Tartumaa, Konguta vald

MÄRGI AUTOR: Agu Kasetalu (endine vallavanem) firma ARS töötajatega koostöös

MATERJAL: metall

MÄRGI TEKKELOO: külavanem Tiit Treial: Minu mäletamist mööda tuli idee sellest, et vallavanemal on ametiraha, miks ei peaks see ka külavanemal olema. Agu Kasetalul oli idee olemas ja märgid telliti. Küsisime ametiraha ka oma eelmisele külavanemale Ülo Mustjõgile. Kuna olin uus külavanem, siis traditsioonide järgi jäi märk eelmisele kandjale ja minule telliti uus ametiraha. Vanalt külavanemalt ametiraha ära ei võeta. Minu ametiraha taha graveeriti vana külavanema valitsemisaastad ning külavanema ees- ja perekonnanimi. Samuti graveeriti minu ametiraha taha uue külavanema ehk minu ees- ja perenimi koos valitsemisaja algusaastaga.

STATUUT: Kindlat statuuti ei ole. Kantakse külapäevadel, küla koosolekutel ja ka valla tähtsamatel üritustel. Loomulikult ka sellistel üritustel, kus on vaja silma jääda ja küla reklaamida. Kui märk kaelas, märgatakse sind kohe. Külavanema vahetumisel antakse uuele külavanemale märk üle vabariigi aastapäeval. See on hea tava tunnustada külavanemat kogu vallarahva ees.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 1440

KÜLAVANEMAD: Tiit Treial, Jaak Jänes, Sirje Pihlap

Tiit Treial
Pööritsa külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Valgamaa, Otepää vald

MÄRGI AUTOR: OÜ Sporrong

MATERJAL: ülehõbetatud metall (materjal 90% cu+hõbetatud 999s, must kuumemail)

MÕÖDUD: 10,3 x 13 mm

VALMISTAMISE AASTA: 2011

MÄRGI TEKKELOO: Märgi vajadus tuleneb Otepää valla külavanema statuudist.

STATUUT:

§ 8 Külavanema ametitunnistus ja -märk

(1) Ametitunnistus ja -märk antakse külavanemale vallavalitsuse otsusel.

(2) Ametikohuste täitmisel tuleb külavanemal ametitunnistust ja -märki kaasas kanda.

(3) Külavanem võib ametitunnistust ja -märki kasutada ainult oma volituste kehtivuse ajal.

(4) Volituste lõppemise korral tuleb külavanemal, kelle volitused on lõppenud, ametitunnistus vallavolikogule tagastada.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 4091

KÜLAVANEMAD: Voldemar Tasa, Urmas Tuubel, Helken Sunts, Jüri Kork, Kuldar Veere, Heleena Jõgi, Miia Pallase, Eve Koser, Arne Päärson, Peeter Kangur, Peeter Sokk, Ivika Nõgel

Külavanemate ametimärgid 2013

Viljandimaa, Karksi vald

MÄRGI AUTOR: Eve Rahno – Kotsar

PUUST KÜLAVANEMA TAHVLID: Annika Anijärv

MATERJAL: metall, email, epoksiidkate,.

MÕÕDUD: rinnamärk 17 x 27 mm, puidust tahvlid 120 x 150 mm.

VALMISTAMISE AASTA: 2013

MÄRGI TEKKELOO: Tuhalaane külavanemal Enn Sarvel tekkis 2012 aastal mõte, et Karksi valla külavanematel võiks olla oma ametimärk. Umbes samal ajal ringles Liikumisel Kodukant projekt Külavanemate ametimärgid. Nii et läks täkkesse! Vallavanemaga sai kokku lepitud rinnamärkide tegemistes ning nüüd on nad olemas. Lisaks tehti kodanikualgatuse korras mitteametlikud keraamilised külavanema ametimärgid (autor Külli Allikvee) ja ketiga või nõoriga puidust tänutahvlid, kuhu on peale põletatud küla nimi (autor Annika Anijärv). Kavas on läbi viia konkurss ketiga kaelaskantavale metallist külavanema ametimärgile, mis jääks ametlikult Karksi valla külade külavanemate tunnusmärgiks.

STATUUT: Momendil statuuti ei ole, on kavas välja töötada.

VALLA ELANIKE ARV SEISUGA JAANUAR 2013: 3608

KÜLAVANEMAD: Tarmo Simson, Enn Sarv, Alli Laande, Leili Nael

Enn Sarv
Tuhalaane külavanem

Külavanemate ametimärgid 2013

Külavanema ametimärk 1937

2013. aastal tähistatakse Eesti Vabariigi 95. sünnipäeva ning see on ka kultuuripärandi aasta.

Eesti Külaliikumine Kodukant koostas ülevaate kasutusel olevatest külavanemate ametimärkidest ning uuris 1937.aasta ametimärgi lugu.

1937. aasta vallaseaduses oli külavanema institutsioonile pühendatud terve peatükk. Seadus sätestas, et ametikohustuste täitmisel peavad külavanemad ja nende asetäitjad kandma ametimärki. Selle kuju ja kandmise korra määras siseminister. Seaduse järgi pidi ametimärgi kuju avaldama Riigi Teatajas ja märk tehti ka valmis, kuid külavanematele seda ei jagatud. Märk on hoiul Tallinnas, Eesti Ajaloomuuseumis. Eesti ametimärkide ajalugu uurinud Tiiu ja Ivar Leimuse andmetel oli külavanema ametiraha kavandi autor graafik Eduard Järv ning tõenäoliselt valmis muuseumis olev näidis 1937. aastal.

2013.a. on külavanema ametimärk 21 vallas ja see antakse igale valitud külavanemale, lisaks on viis küla teinud ise oma vanemale märgi. Ühtset, üle-eestilist külavanema märki ei ole.

Suur tänu valdadele ja küladele, kes aitasid näituse jaoks materjali koguda.

Projekti rahastas Rahvakultuuri Keskus
Projektijuht ja näituse koostaja Külli Vollmer
Kujundaja Sven Puusepp
Plakatid trükkis OÜ Paar
Eesti Külaliikumine Kodukant 2013